

Brusel 26. listopadu 2024  
(OR. en)

16108/24

CULT 124  
EDUC 440  
AUDIO 111  
SOC 862  
EMPL 587  
SUSTDEV 126  
FIN 1065  
PI 198  
STATIS 127  
RECH 514  
GENDER 253

#### **VÝSLEDEK JEDNÁNÍ**

|             |                                                        |
|-------------|--------------------------------------------------------|
| Odesílatel: | Generální sekretariát Rady                             |
| Příjemce:   | Delegace                                               |
| Předmět:    | Závěry Rady o zlepšování a podpoře přístupu ke kultuře |

Delegace naleznou v příloze výše uvedené závěry Rady, které schválila Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport na zasedání konaném dne 26. listopadu 2024.

## Závěry Rady o zlepšování a podpoře přístupu ke kultuře

RADA EVROPSKÉ UNIE,

UZNÁVAJÍC:

1. že přístup ke kultuře je základním lidským právem podle článku 27 Všeobecné deklarace lidských práv, který stanoví, že každý má právo svobodně se účastnit kulturního života; že nedílnou součástí práva účastnit se kulturního života jsou práva související s kulturním dědictvím a že děti mají podle článku 31 Úmluvy OSN o právech dítěte právo na svobodnou účast v kulturním životě a umělecké činnosti;
2. Pakt OSN pro budoucnost<sup>1</sup>, který znovu potvrzuje, že kulturní práva jsou lidskými právy, a který uznává úlohu kultury při podpoře sociální soudržnosti a umožňování udržitelného rozvoje;
3. potřebu zajistit rovný přístup ke kultuře a účast pro všechny na kulturním životě v souladu s článkem 3 Smlouvy o Evropské unii a články 21 a 22 Listiny základních práv Evropské unie;
4. prohlášení UNESCO MONDIACULT z roku 2022, v němž se zdůrazňuje význam podpory inkluzivního přístupu ke kultuře a účasti na kulturním životě; chartu z Porta Santo z roku 2021<sup>2</sup>, která se zasazuje o odstraňování překážek v přístupu ke kultuře a podporuje inkluzivnost a rozmanitost v rámci účasti na kulturním životě; prohlášení z Cáceres<sup>3</sup> z roku 2023, v němž se uvádí, že kultura by měla být považována za základní a globální veřejný statek a měla by být záležitostí řešenou na nejvyšší politické úrovni;

---

<sup>1</sup> Pakt OSN pro budoucnost byl přijat na summitu OSN o budoucnosti (New York, 22. a 23. září 2024).

<sup>2</sup> Charta z Porta Santo byla přijata na konferenci, která se konala ve dnech 27. a 28. dubna 2021 za portugalského předsednictví Rady Evropská unie.

<sup>3</sup> Prohlášení ministrů kultury EU z Cáceres bylo výsledkem zasedání konaného ve dnech 25. a 26. září 2023 během španělského předsednictví Rady Evropské unie.

5. právo osob se zdravotním postižením podílet se na kulturním životě na rovnoprávném základě s ostatními v souladu s článkem 30 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a strategií Evropské komise pro práva osob se zdravotním postižením na období 2021–2030, zvláštní úlohu evropského průkazu osob se zdravotním postižením a ceny pro bezbariérová města Access City Award při usnadňování přístupu osob se zdravotním postižením k možnostem a službám v oblasti kultury;
6. výzvu Komisi a vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, jak je uvedena v pracovním plánu EU pro kulturu na období 2023–2026<sup>4</sup>, aby zvážili navržení strategického rámce EU pro kulturu, který bude odrážet hlavní zásady stanovené v příloze I pracovního plánu a jehož cílem bude strategicky začleňovat hlediska kulturní politiky a kulturních statků do všech relevantních politik, programů a iniciativ EU.
7. stále větší význam účasti na kulturním životě pro osobní zdraví, osobní pohodu, územní a společenskou soudržnost, jakož i pro posilování demokracie, jak je zdůrazněno v prioritní oblasti pracovního plánu EU pro kulturu na období 2023–2026 nazvané „*Kultura pro lidi: posílení účasti na kulturním životě a úlohy kultury ve společnosti*“ a jak dokládají výsledky zprávy Evropské komise „*Culture and democracy, the evidence*“ (Kultura a demokracie, důkazy) a projekt *CultureForHealth* (Kultura pro zdraví) financovaný EU<sup>5</sup>;
8. úsilí<sup>6</sup> Evropské unie a jejích členských států v posledních desetiletích o usnadnění přístupu ke kulturním aktivitám a účasti na nich a zvyšování povědomí v tomto ohledu;

---

<sup>4</sup> Usnesení Rady 2022/C 466/01.

<sup>5</sup> <https://www.cultureforhealth.eu/>

<sup>6</sup> Toto úsilí zahrnuje cenu *EU Access City Award*, označení „Evropské dědictví“, Den evropských autorů, iniciativu Kultura hýbe Evropou, iniciativu Evropská hlavní města kultury, kulturní ceny EU a obecněji projekty financované v rámci programu Kreativní Evropa a programu Horizont Evropa.

9. skutečnost, že evropský akt o přístupnosti stanoví požadavky na přístupnost, které jsou relevantní pro oblast kultury; směrnici o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru; směrnici a nařízení, kterým se provádí Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům osobám se zrakovým postižením; změnu směrnice o dani z přidané hodnoty (DPH), která umožňuje uplatňovat stejnou sazbu DPH na dodání elektronických publikací a tištěných publikací, včetně publikací zapůjčených knihovnami;
10. doporučení<sup>7</sup> Výboru ministrů Rady Evropy přijaté v roce 2022, které zdůrazňuje, že zásadní úlohou veřejných kulturních institucí je oslovovat širokou veřejnost, včetně mladých lidí, a posilovat účast na kulturním životě a kulturní aktivity bez ohledu na úroveň příjmů a vzdělání. Toto doporučení rovněž zdůrazňuje, že je třeba uznat přínos kultury pro demokratickou společnost a význam kultury, kulturního dědictví a krajiny pro všechny tři aspekty cílů udržitelného rozvoje, pokud jde o hospodářský, sociální a environmentální rozvoj společností, jakož i jejich zásadní úlohu v kreativní ekonomice a pro atraktivitu územních oblastí;

#### UZNÁVAJÍC:

11. vlastní hodnotu kultury jako základu kreativity a sebevyjádření z hlediska podpory duševního zdraví a pohody a zlepšování kvality života; skutečnost, že kultura rovněž přispívá k místnímu a regionálnímu rozvoji, inovacím, produktivnímu podnikání a hospodářskému pokroku tím, že pomáhá lidem získat klíčové kompetence, podporuje sdílení znalostí, buduje jejich sebedůvěru a posiluje jejich postavení, tak aby mohli (opětovně) vstoupit na trh práce, a vybavuje je dovednostmi pro celoživotní učení;

---

<sup>7</sup> *Recommendation of the Committee of Ministers to Member States on the role of culture, cultural heritage and landscape in helping to address global challenges* (Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy o úloze kultury, kulturního dědictví a krajiny při řešení globálních výzev) <https://search.coe.int/cm?i=0900001680a67952>.

12. význam komplexního přístupu ke kultuře a účasti na kulturním životě, jehož cílem je začlenit do těchto konceptů aspekt účasti občanů. To má klíčový význam pro dosažení sociálních cílů, jako je posílení sociální soudržnosti a demokracie;
13. že přístupu ke kultuře mohou bránit různé překážky, včetně fyzických omezení a osobních finančních omezení, psychologických překážek, smyslových, kognitivních a kulturních bariér, všech forem stereotypů a diskriminace včetně genderově podmíněné diskriminace, technologických překážek, nedostatečné přístupnosti v zastavěném a virtuálním prostředí, nedostatku informací, komunikace, produktů a služeb, ale také nedostatku času a zájmu;
14. že přístup ke kultuře úzce souvisí s úrovní vzdělání, finančními možnostmi, začleněním, dostupností, zeměpisnými podmínkami a zdravotním stavem a že je třeba věnovat pozornost překonávání těchto překážek a snižování sociálních nerovností;
15. význam kulturních aktivit založených na potřebách a zájmech regionálních a místních komunit;
16. že díky vyvíjení inkluzivních a přístupných technologií, při čemž se uplatňuje přístup založený na zásadě „design pro všechny“, hrají osvojování digitálních dovedností a mediální gramotnost a digitalizace kulturního dědictví klíčovou úlohu při ochraně a zachování kulturních hodnot, jakož i při poskytování bezbariérového, inovativního, rychlého a cenově dostupného přístupu k těmto hodnotám a zároveň podněcují lidi k tomu, aby byli kreativní a inovativní (např. prostřednictvím sociálních médií),

VÍTÁ:

17. podporu účasti na kulturním životě, učení a mobility prostřednictvím různých akcí v rámci programů Kreativní Evropa, Erasmus+ a Evropský sbor solidarity;
18. iniciativu „centrum evropského dědictví“, jejímž cílem je posílit účast občanů na kulturním dědictví;
19. skutečnost, že Eurostat nedávno aktualizoval své kulturní statistiky o účasti na kulturním životě;
20. mezinárodní kampaň #Culture2030Goal, v jejímž rámci má být do cílů udržitelného rozvoje v rámci agendy pro období po roce 2030 začleněn cíl specificky se týkající kultury, aniž by se tím předjímaly diskuse po roce 2030,

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY NA PŘÍSLUŠNÉ ÚROVNI:

21. chránily a podporovaly svobodný a rovný přístup ke kultuře na všech úrovních, bez neodůvodněných zásahů nebo překážek, například prostřednictvím výměnných programů a iniciativ a programů a iniciativ v oblasti mobility, a respektovaly přitom kulturní rozmanitost, mnohojazyčnost a práva duševního vlastnictví s cílem zvýšit mediální gramotnost a posílit vazby mezi kulturou, inovacemi a udržitelností;
22. nadále poskytovaly příležitosti k účasti na kulturních aktivitách, a to i digitálními prostředky, které rozšiřují dosah u nového publika, včetně mladých lidí a v širším smyslu osob, které čelí překážkám v přístupu ke kultuře, čímž se se posiluje začlenění a vytváří pocit sounáležitosti ve společnosti;

23. udržovaly dialog s kulturními a kreativními odvětvími o významu rozvoje publika a dosahu, náležitě zvážené a vhodné otevírací době pro kulturní instituce a o datech kulturních akcí, které zohledňují potřeby publika;
24. zvážily začlenění kulturních aktivit a kulturního dědictví do provádění a plnění dalších politických programů, mimo jiné v oblastech regionálního a místního rozvoje, inovací, obnovy měst, integrace komunit, zdraví, dobrých životních podmínek a sociální péče, a to využitím potenciálu kultury ve vztahu k duševnímu zdraví a například podporou projektů v oblasti „kultury na recept“;
25. zvážily spolupráci s dalšími odvětvími s cílem začlenit aspekty účasti na kulturním životě do jejich politického rozhodování, tvorby strategií a režimů financování mimo kulturní politiku a zvážily další rozvoj opatření zaměřených na smysluplnou a rovnou účast všech osob, které čelí překážkám v přístupu ke kultuře;
26. zvážily přijetí vhodných opatření v oblasti kultury s cílem odstranit nerovnosti v přístupnosti kultury, kulturních památek a pamětihodností se zvláštním ohledem na osoby se zdravotním postižením a zvláštními potřebami, například prostřednictvím kulturních mediátorů;
27. zvážily podporu kulturních institucí poskytujících pracovní příležitosti osobám se zdravotním postižením, včetně umělců, a zvážily podporu jejich zviditelnění s cílem snížit rozdíly v zaměstnávání osob se zdravotním postižením a bez zdravotního postižení;

28. podporovaly sociální integraci všech osob, které čelí překážkám, pokud jde o přístup ke kultuře, a to tím, že za tímto účelem zváží vypracování politických rámců a krátkodobých a dlouhodobých strategií a vytvoření nezbytných podmínek prostřednictvím opatření a pobídek, které odstraní administrativní, finanční, jazykové, sociálně-ekonomické a jiné překážky účasti;
29. případně zvážily vypracování erudovaných a dobře naplánovaných strategií přístupu k památkám a pamětihodnostem v rámci kulturního dědictví, včetně řešení v oblasti správy, která zajistí rovnováhu mezi zlepšením přístupnosti pro všechny návštěvníky a ohledem na jedinečný charakter, integritu a autentičnost kulturního dědictví daného místa;
30. zvážily podporu a stimulaci místních kulturních organizací v lokalitách, které jsou v odlehlé, malé nebo ohrožené vylidňováním, s cílem prosazovat inkluzivní a zdola nahoru koncipované kulturní programy, místní kulturní iniciativy a struktury spolupráce;
31. zvážily způsoby, jak zvýšit povědomí o výzvách, jimž čelí jednotlivci, kteří se setkávají s překážkami v přístupu ke kultuře;
32. ve vhodných případech zvážily podporu formálního, informálního a neformálního vzdělávání, které podporuje zapojení do kultury. Účelem je podpořit zájem o kulturu a talenty, vzbudit zájem mladých lidí o kulturu a posílit jejich podnikatelské dovednosti s cílem podnítit rozvoj jejich kreativních dovedností potřebných k vytvoření vize lepší budoucnosti pro společnost;

33. usnadňovaly a podporovaly rozvoj udržitelných partnerství mezi školami, umělci a kulturními organizacemi a zároveň zajistily, aby tyto činnosti byly inkluzivní a přístupné všem školním dětem, studentům a mladým lidem s omezenými příležitostmi, a zejména těm se zdravotním postižením; a podporovaly celoživotní učení a přístup k formálnímu a neformálnímu uměleckému vzdělávání a kulturní praxi;
34. zvážily vytvoření inovativních a snadno přístupných formátů přizpůsobených mladým lidem s cílem podpořit jejich účast na kulturním životě;
35. případně zvážily přezkum svých kulturních politik a mechanismů financování s cílem podnítit podporu široké škály inkluzivních a participativních kulturních organizací, a to i v komunitách na místní úrovni, s náležitým ohledem na uměleckou svobodu;
36. usilovaly o zmírnění finančních překážek bránících účasti a práci v oblasti kultury podporou pobídek k zajištění dostupnosti kultury a vytváření pracovních podmínek, které odpovídají specifickým potřebám kulturních pracovníků a umělců<sup>8</sup>,

---

<sup>8</sup> Rámec EU pro sociální a profesní situaci umělců a pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích –[https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0405\\_CS.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0405_CS.html)

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A EVROPSKOU KOMISI, ABY PŘI DODRŽENÍ ZÁSADY SUBSIDIARITY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A NA PŘÍSLUŠNÝCH ÚROVNÍCH:

37. zvážily vypracování plánů pro kulturní práva jako nástroje, který nastíní plánovaná opatření v oblasti kulturních práv a bude zahrnovat analýzu současné situace, určení konkrétních cílů, jichž má být dosaženo, a konkrétní opatření pro jejich provádění;
38. nadále podporovaly zavedení dlouhodobé meziodvětvové spolupráce a partnerství mezi aktéry v kulturních a kreativních odvětvích a například vzdělávacími, sociálními, zdravotnickými a justičními institucemi, jakož i organizacemi občanské společnosti na místní, regionální, celostátní a mezinárodní úrovni;
39. nadále podporovaly další rozvoj digitálních schopností organizací a odborníků v kulturních a kreativních odvětvích a zároveň podporovaly sebevyjádření a digitální rovnováhu a předcházely vzniku digitální propasti;
40. udržovaly pravidelný dialog s kulturními organizacemi, včetně organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením, občanskou společností a širokou veřejností, o rovném přístupu ke kultuře se zvláštním zaměřením na digitalizaci a respektování kulturní a jazykové rozmanitosti, jakož i na přizpůsobení stávajících služeb různým formám zdravotního postižení a omezení a rozvoj nových, takto přizpůsobených služeb;

41. podporovaly výzkum založený na rozčleněných datech a důkazech, zaměřený na posouzení kulturních potřeb a zvyklostí osob, které čelí překážkám v přístupu ke kultuře; poskytovaly další vzdělávání kulturním pracovníkům působícím v souvisejících oblastech;
42. zvážily další zkoumání faktorů, které brání přístupu ke kultuře, se zaměřením na venkovské a odlehlé oblasti nebo oblasti ohrožené vylidňováním, sociální a ekonomické problémy, zdravotní postižení, zdravotní stav, zbavení osobní svobody, gender, věk a vzdělání. To může zahrnovat zkoumání různých úrovní a oblastí přístupu, jakož i strukturálních, fyzických, jazykových a psychologických překážek;
43. ve spolupráci se skupinou odborníků členských států pro kulturní statistiku při Eurostatu zvážily zlepšení stávajícího měření účasti na kulturním životě. Cílem je poskytovat častější a cílenější kulturní statistiky a analyzovat vztah mezi kulturou a zdravotními, sociálními a finančními otázkami, se zvláštním ohledem na socioekonomické nerovnosti;
44. přijaly další opatření na podporu kulturního dědictví členských států a prostřednictvím vnitrostátních agregátorů jej zpřístupňovaly v Evropské digitální knihovně (Europeana); pokračovaly v rozvoji společného evropského datového prostoru pro kulturní dědictví s cílem umožnit sdílení údajů o dědictví přes hranice jednotlivých států, a usnadnit tak širší přístup k evropskému dědictví a nové způsoby jeho využití;
45. zvážily zahrnutí účasti na kulturním životě a posílení kulturní infrastruktury jakožto jednoho z cílů do budoucích aktualizovaných vydání národních plánů pro oživení a odolnost,

## VYZÝVÁ EVROPSKOU KOMISI, ABY:

46. podporovala vytváření sítí odborníků, kteří organizují kulturní akce a aktivity pro osoby, které čelí překážkám v přístupu ke kultuře. V tomto ohledu je třeba věnovat zvláštní pozornost obyvatelstvu příměstských, postindustriálních, venkovských a okrajových oblastí, nejvzdálenějších regionů a oblastí ohrožených vylidňováním nebo sociálním vyloučením;
47. využívala stávajících možností k tomu, aby shromažďovala, organizovala a způsobem umožňujícím vyhledávání prezentovala osvědčené postupy členských států pro usnadnění přístupu ke kultuře osobám, které čelí překážkám;
48. nadále považovala účast na kulturním životě za jednu ze svých priorit a usnadňovala přístup ke kultuře v rámci své současné a budoucí činnosti, například prostřednictvím probíhajícího programu Kreativní Evropa (2021–2027);
49. prozkoumala možnosti zahrnutí kulturních aspektů do monitorovací činnosti prováděné v členských státech organizací AccessibleEU<sup>9</sup>, se zvláštním důrazem na přístupnost kultury;
50. podporovala výzkum sociální rozmanitosti kulturních a kreativních odvětví v EU a jejich vlivu na účast na kulturním životě;
51. prozkoumala možnost provedení průzkumu Eurobarometr, který by posoudil postoje a názory lidí v Evropské unii, pokud jde o zapojení do kulturních činností a přístup ke kultuře – se zvláštním zaměřením na formální a neformální kulturní akce, jakož i na neuživatele – a potenciální úlohu kultury při zvyšování kvality života lidí;
52. prozkoumala, zda by mohl být zvýhodněný vstup do kulturních institucí a zvýhodněný přístup ke kulturnímu obsahu v Evropské unii propojen s Evropskou studentskou kartou.

---

<sup>9</sup> [https://accessible-eu-centre.ec.europa.eu/index\\_en#:~:text=About%20AccessibleEU,-AccessibleEU%20is%20one&text=It%20is%20a%20resource%20Centre,on%20equal%20basis%20with%20others](https://accessible-eu-centre.ec.europa.eu/index_en#:~:text=About%20AccessibleEU,-AccessibleEU%20is%20one&text=It%20is%20a%20resource%20Centre,on%20equal%20basis%20with%20others).

**DEFINICE**

Pro účely těchto závěrů Rady se použijí tyto definice:

- „*Přístupem ke kultuře*“ se rozumí možnost, aby se všichni jednotlivci bez ohledu na svůj původ, schopnosti nebo situaci plně účastnili kulturních aktivit a zážitků.
- „*Účast na kulturním životě*“ zahrnuje celou řadu aktivních a pasivních kulturních aktivit, jako je návštěva kin a knihoven, účast na živých vystoupeních, návštěva kulturních památek (historických pamětihodností, muzeí, galerií umění nebo archeologických nalezišť) nebo provádění uměleckých činností a vytváření obsahu.
- Cenu „*Access City Award*“ (ACA, cena pro bezbariérová města) vytvořila Evropská komise v roce 2011 s cílem ocenit města, která jako prioritu stanovila zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením. V rámci této soutěže se uděluje peněžní cena městům, která problematiku přístupnosti řeší komplexním způsobem. Hlavními oblastmi, za něž je tato cena udělována, jsou: 1) zastavěné prostředí a veřejné prostory, 2) doprava a související infrastruktura, 3) informace a komunikace, včetně nových technologií, a 4) veřejná zařízení a služby.
- „*Kreativní ekonomika*“ (označovaná též jako „*oranžová ekonomika*“) je vyvíjející se koncept založený na přínosu kreativních aktiv a jejich potenciálu přispívat k hospodářskému růstu a rozvoji. Zahrnuje ekonomické, kulturní a sociální aspekty, které jsou v interakci s plněním cílů v oblasti technologií, duševního vlastnictví a cestovního ruchu.

- „*Kulturou na recept*“ nebo „*doporučením sociálních interakcí kulturního charakteru*“ se rozumí praxe, v jejímž rámci zdravotničtí pracovníci v zájmu zlepšení duševního a tělesného zdraví pacientů doporučují kulturní aktivity, jako jsou návštěvy muzeí, divadel, tanečních kurzů nebo komunitních uměleckých projektů. Tento přístup má za cíl snížit stres, posílit sociální vazby a zvýšit celkovou kvalitu života.
  - Přístup založený na zásadě „*design pro všechny*“ je filozofie designu, jejímž cílem je vytvářet produkty, služby a prostředí, které budou přístupné a použitelné pro co největší počet lidí.
  - „*Kulturními mediátory*“ se rozumí odborníci, kteří neformálním a individualizovaným způsobem usnadňují přístup ke kulturním dílům a produkcím většímu počtu lidí. To zahrnuje odstraňování možných překážek a přizpůsobování mediace osobám se zdravotním postižením a dalšími zvláštními potřebami. Kulturní mediace je proces, který lidem pomáhá plně porozumět umění prostřednictvím jejich zapojení a účasti.
  - „*Plánem pro kulturní práva*“ se rozumí rámec určený k provádění opatření v oblasti kulturních práv. Nastihuje iniciativy, které je třeba realizovat, zahrnuje posouzení současné situace, určuje konkrétní cíle, jichž má být dosaženo, a podrobně popisuje konkrétní opatření potřebná ke splnění těchto cílů.
  - „*Agregátoři*“ spolupracují s institucemi v oblasti kulturního dědictví na zpřístupňování jejich údajů prostřednictvím sítě Europeana a dalších digitálních platforem v členských státech za účelem sdílení jejich údajů prostřednictvím datového prostoru pro kulturní dědictví (<https://pro.europeana.eu/page/aggregators>)
-

## **REFERENČNÍ DOKUMENTY:**

### Smlouvy EU

- Listina základních práv Evropské unie (2012/C 326/02).

### Rada Evropské unie

- Závěry Rady o podpoře přístupu ke kultuře s použitím digitálních prostředků se zaměřením na rozvoj publika (2017/C 425/03).
- Závěry Rady o oživení, odolnosti a udržitelnosti kulturních a kreativních odvětví (2021/C 209/03).
- Závěry Rady o posílení postavení kulturních a kreativních odvětví prostřednictvím rozvoje publika založeného na datech (C/2024/3542).
- Závěry Rady o kulturním dědictví jako strategickém zdroji pro udržitelný rozvoj Evropy (2014/C 183/08).
- Závěry Rady o participativní správě kulturního dědictví (2014/C 463/01).
- Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).
- Směrnice Rady (EU) 2018/1713 ze dne 6. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o sazby daně z přidané hodnoty uplatňované na knihy, noviny a časopisy (Úř. věst. L 286, 14.11.2018, s. 20).
- Usnesení Rady o pracovním plánu EU pro kulturu (2023–2026) (2022/C 466/01).
- Usnesení Rady z 6. května 2003 o přístupnosti kulturní infrastruktury a kulturních aktivit pro osoby se zdravotním postižením (2003/C 134/05).
- Zpráva skupiny odborníků vypracovaná v rámci otevřené metody koordinace: „*From social inclusion to social cohesion – The role of culture policy*“ (Od sociálního začleňování k sociální soudržnosti – úloha kulturní politiky), 2019.

### Evropská komise

- Platforma občanské společnosti pro přístup ke kultuře – hlavní směry politiky.
- Doporučení Komise ke společnému evropskému datovému prostoru pro kulturní dědictví (C(2021) 7953 final).
- Doporučení Komise o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů (2011/711/EU).
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nová evropská agenda pro kulturu (COM(2018) 267 final).
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Unie rovnosti: Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030 (COM(2021) 101 final).
- Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení evropské identity prostřednictvím vzdělávání a kultury (COM(2017) 673 final).
- Statistiky Eurostatu týkající se kultury

- Zpráva Evropské komise: „*Culture and Democracy, the evidence. How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research*“ (Kultura a demokracie, důkazy. Jak účast občanů na kulturních aktivitách posiluje občanskou angažovanost, demokracii a sociální soudržnost: poučení z mezinárodního výzkumu), 2023.
- *European Framework for Action on Cultural Heritage* (Evropský akční rámec pro kulturní dědictví), pracovní dokument útvarů Komise, 2019.
- Zpráva na téma „*Policies and good practices in the public arts and cultural institutions to promote better access to and wider participation in culture*“ (Politiky a osvědčené postupy veřejných uměleckých a kulturních institucí na podporu lepšího přístupu a širší účasti na kultuře), 2012.
- „*Study on audience development – How to place audiences at the centre of cultural organisations*“ (Studie o rozvoji publika – jak hlavní pozornost kulturních organizací zaměřit na publikum), 2017.
- Zpráva o výstupech skupinových diskusí v rámci dialogu „Voices of Culture“: „*Social inclusion: partnering with other sectors*“ (Sociální začleňování: navazování partnerství s jinými odvětvími), říjen 2018.
- Zpráva vypracovaná v rámci dialogu „Voices of Culture“: „*The role of culture in non-urban areas of the European Union*“ (Úloha kultury v mimoměstských oblastech Evropské unie), 2020.
- Pracovní seminář pro odborníky z členských států EU na téma „Kultura pro sociální soudržnost“, 2020.
- Zpráva vypracovaná v rámci dialogu „Voices of Culture“: „*Youth, Mental health and Culture*“ (Mládež, duševní zdraví a kultura), 2023.

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti webových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru (Úř. věst. L 327, 2.12.2016, s. 1).
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70).
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 ze dne 13. září 2017 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 242, 20.9.2017, s. 6).
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1563 ze dne 13. září 2017 o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unií a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 242, 20.9.2017, s. 1).
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES (Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92).

### Evropský parlament

- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2022 za stejná práva osob se zdravotním postižením (2022/2026(INI)).
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. června 2018 o strukturálních a finančních překážkách v přístupu ke kultuře (2017/2255(INI)).
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. března 2022 o úloze kultury, vzdělávání, sdělovacích prostředků a sportu v boji proti rasismu (2021/2057(INI)).
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. prosince 2022 k provádění Nové evropské agendy pro kulturu a strategie EU pro mezinárodní kulturní vztahy (2022/2047(INI)).
- Hlubková analýza Evropského parlamentu: „*Access to Culture in the European Union*“ (Přístup ke kultuře v Evropské unii), červenec 2017.
- Zpráva o strukturálních a finančních překážkách v přístupu ke kultuře (2017/2255(INI)).

### Evropský hospodářský a sociální výbor

- Stanovisko nazvané „Příspěvek evropských venkovských oblastí k Evropskému roku kulturního dědictví 2018 zajišťující udržitelnost a soudržnost městských a venkovských oblastí“ (EESC 2018/01641).
- Stanovisko nazvané „Zajištění rovných příležitostí a sociálního začlenění, pokud jde o přístup ke kultuře a celoživotnímu učení, a úloha veřejných kulturních institucí v tomto procesu“ (SOC/809-EESC-2024).

### Evropský výbor regionů

- Stanovisko nazvané „Podpora kulturní politiky ve venkovských oblastech v rámci strategií pro rozvoj a územní soudržnost a Agendy 2030“ (C/2024/1040).

### Organizace spojených národů

- Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, přijatá v roce 2016.
- Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, 1966.
- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, 1966.
- Úmluva o právech dítěte, 1989.
- Zpráva UNCTAD o obchodu a rozvoji za rok 2023: <https://unctad.org/publication/trade-and-development-report-2023>
- Pakt OSN pro budoucnost, 2024.

## UNESCO

- Světová konference UNESCO o kulturních politikách a udržitelném rozvoji – MONDIACULT 2022: <https://www.unesco.org/en/articles/unesco-world-conference-cultural-policies-and-sustainable-development-mondiacult-2022>
- Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005.
- Rámec UNESCO pro vzdělávání v oblasti kultury a umění, 2024.

## Jiné dokumenty

- Prohlášení ministrů kultury EU z Cáceres ze zasedání konaného ve dnech 25. a 26. září 2023 během španělského předsednictví Rady Evropské unie.
- ESSnet-kultura, závěrečná zpráva vypracovaná v rámci sítě evropského statistického systému v oblasti kultury, 2012: [https://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf)
- Sběr údajů v rámci statistiky EU v oblasti příjmů a životních podmínek (EU-SILC) <https://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/information-data>.
- Charta z Porta Santo, 25. dubna 2021: <https://portosantocharter.eu/the-charter>.
- *Recommendation of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the role of culture, cultural heritage and landscape in helping to address global challenges* (Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy o úloze kultury, kulturního dědictví a krajiny při řešení globálních výzev) (CM/Rec (2022) 15).
- „*Culture’s contribution to health and well-being*“ (Příspěvek kultury ke zdraví a dobrým životním podmínkám), zpráva konsorcia CultureForHealth, 2023.
- „*Arts and Health: supporting the mental well-being of forcibly displaced people*“ (Umění a zdraví: podpora duševního zdraví nuceně vysídlených osob), Světová zdravotnická organizace a CultureForHealth, 2022.